

Onderwerp: Kredietaanvraag Bufferzone Achttienhoven

DM-nummer: 1328477 versie 8

Voorgesteld besluit

Het AB wordt voorgesteld:

een uitvoeringskrediet van € 1,5 mln. beschikbaar te stellen voor realisatie van de hydrologische bufferzone Achttienhoven, waarvoor de provincie Zuid-Holland in de gebiedsovereenkomst Gouwe Wiericke 50% cofinanciering heeft toegezegd, tot een maximum van € 800.000.

Toelichting

Het Algemeen Bestuur heeft in 2005 het Watergebiedsplan 'Zegveld & Oud-Kamerik' vastgesteld waar ook de polder Achttienhoven, behorend tot peilgebied 5D noord, onder valt.

In het bijbehorende peilbesluit voor Zegveld is het volgende opgenomen voor peilgebied 5D noord:

"Voor peilgebied 5D noord zal het peil met 0,03 meter per jaar naar boven worden aangepast totdat het beoogde peil is bereikt. Bij realisatie van een bufferzone in dit peilgebied wordt het peil niet aangepast totdat, als gevolg van maaiveldddaling, het beoogde peil is bereikt."

De peilverhoging heeft niet plaatsgevonden.

Ten aanzien van indexering is in het peilbesluit het volgende opgenomen:

"De peilen zullen, gedurende de resterende geldigheidsperiode van dit besluit, vervolgens worden geïndexeerd met 0,02 meter per 3 jaar. Dit is de verwachte, langjarig gemiddelde maaiveldddaling in dit gebied."

Door de bodemdaling in polder Achttienhoven is inmiddels sprake van een urgente situatie om indexering toe te passen zodat de noodzakelijke drooglegging voor de agrarische sector wordt gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de Nota Peilbeheer. Een peilindexering is echter niet mogelijk zonder extra maatregelen om een toename van de wegzijging uit het Natura 2000 gebied 'de Haeck' naar polder Achttienhoven te voorkomen. Deze voorwaarde is ook onderdeel van het peilbesluit Zegveld.

Richting bepaald in 2013, uitwerking in 2018 voor een hydrologische bufferzone

Op 5 maart 2013 heeft het college besloten om een tweetal varianten voor realisatie van een buffer expliciet ter consultatie voor te leggen aan de commissie SKK in haar vergadering van 25 april 2013, zie agendapunt 9 van de [agenda](#). In deze vergadering heeft de commissie de keuzerichting voor een bufferzone omarmd. Zie agendapunt 9 in het [verslag](#).

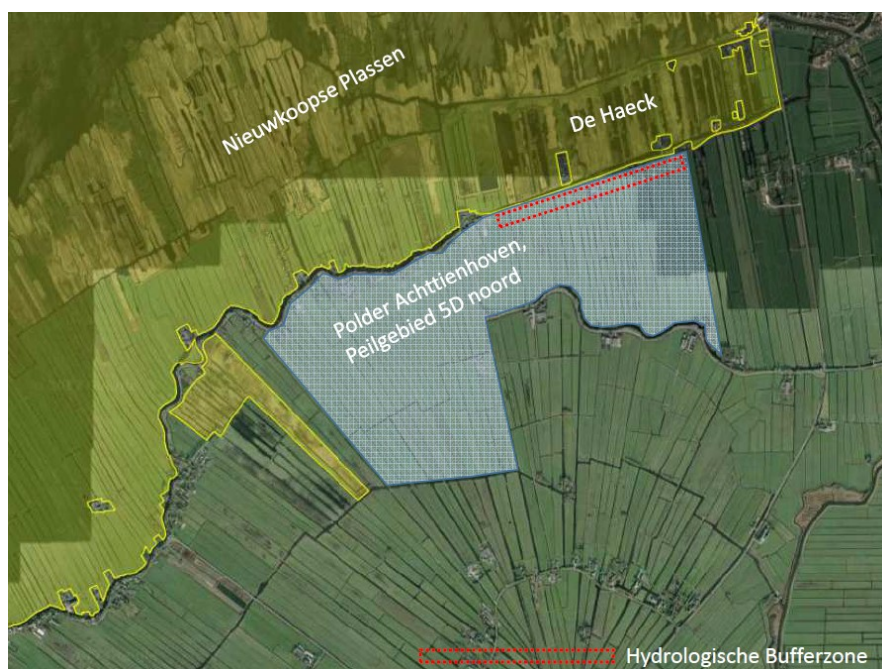
De zone tussen 'de Haeck' en polder Achttienhoven houdt het huidige waterpeil tot aan de herziening van het peilbesluit Zegveld. In deze zone zal geen peilindexatie plaatsvinden.

De zuidzijde van de bufferzone wordt begrensd door een nieuw te graven watergang.

Alternatieven voor de hydrologische bufferzone zijn, vooruitlopend op de keuze om de bufferzone verder uit te gaan werken, afgewogen en afgevalen.

Begin 2018 heeft het projectplan ter inzage gelegen. Op 5 juni 2018 heeft het college de inspraaknota en het projectplan Hydrologische Bufferzone Achttienhoven vastgesteld.

Zie afbeelding 1.1 voor ligging van de beoogde bufferzone.

Afbeelding 1.1: Ligging beoogde bufferzone (rood gestippeld) t.o.v. Natura 2000-gebied De Haeck/Nieuwkoopse Plassen (geel) en polder Achttienhoven, peilgebied 5D Noord (lichtblauw)

Kavelruil

De Provincie Utrecht heeft in 2014 in Zegveld het proces Verkavelen voor Groei Zegveld begeleid. HDSR heeft meegedaan aan dit proces en 30 ha ingebracht voor de realisatie van waterdoelen, waaronder de hydrologische bufferzone. Met deze kavelruil heeft het waterschap ca. 65% van de benodigde gronden voor realisatie van de bufferzone op vrijwillige basis kunnen verwerven.

Resterende grondverwerving

Onderdeel van de bufferzone is een nieuwe watergang van ca. 5 meter breed.

HDSR wil eigendom, onderhoud en beheer van deze watergang bij voorkeur in eigen hand houden. Om de watergang te kunnen realiseren ter plaatse van de gronden die nog niet in eigendom zijn, is in het projectplan de mogelijkheid opgenomen om gedoogplicht op te leggen.

Eigendom van de bufferzone zelf is geen vereiste voor een goede realisatie en functioneren van de bufferzone.

Projectplan en herziening peilbesluit

Als bijlage is bij deze aanvraag, ter informatie, het op 5 juni 2018 door het college vastgestelde, projectplan voor de bufferzone gevoegd, inclusief het inspraakrapport.

In 2018 is gestart met de herziening van het peilbesluit Zegveld, waarin polder Achttienhoven en de beoogde bufferzone zijn gelegen. Naar verwachting wordt het nieuwe peilbesluit in 2019 ter inzage gelegd.

Kaders

De volgende besluiten liggen ten grondslag aan de kredietaanvraag:

- Vaststelling Projectplan Hydrologische bufferzone polder Achttienhoven juni 2018 (DM1362848)
- Vaststelling Inspraakrapport Hydrologische bufferzone polder Achttienhoven juni 2018 (DM1362715)
- Toekenning voorbereidingskrediet Kavelaanvaardingswerken en stuw Achttienhoven juni 2018 (DM1384319)
- Toekenning voorbereidingskrediet Bufferzone Achttienhoven januari 2018 (DM1323858)
- Gebiedsovereenkomst Gouwe Wiericke uit december 2016. (DM1328503)
- Collegevoorstel 'Keuze in Achttienhoven' van maart 2013 (DM609941 en DM620509)
- Collegebesluit van juli 2012 kennisnemen Plan van aanpak en communicatieplan Achttienhoven (DM555738)
- Vaststelling door Algemeen Bestuur in juni 2005 van het Watergebiedsplan Zegveld en Oud-

Kamerik (05.SPR/068). Het peilbesluit Zegveld maakt onderdeel uit van dit plan.

Financiële aspecten

De uitvoeringskosten voor het projectplan Hydrologische Bufferzone Achttienhoven zijn geraamd op € 1,5 mln. Inclusief de kavelaanvaardingswerken en stuw.

De stuurgroep Gouwe Wiericke heeft het waterschap in 2012 subsidie verleend voor een viertal projecten vanuit de Nota Ruimte subsidie waaronder de bufferzone Achttienhoven. Deze subsidie is inmiddels vervallen, maar in de gebiedsovereenkomst Gouwe Wiericke is door de provincie Zuid-Holland opnieuw budget gereserveerd voor 50% cofinanciering tot een maximum van € 800.000 (project hydrologische bufferzone Achttienhoven-De Haack). Deze toezegging loopt tot 2021, waarbij uitvoering binnen de looptijd moet plaatsvinden.

In de begroting van 2018 is rekening gehouden met een investeringsbedrag van € 8.000.000 voor het programma Raamplannen verbetering watersysteem.

Het college vraagt uit dit bedrag het voor de uitvoering van het projectplan Bufferzone Achttienhoven benodigde krediet toe te kennen. Het krediet wordt 'bruto' aangevraagd. Volgens de werkwijze van het waterschap moet, ondanks de genoemde cofinanciering voor 50% van de projectkosten, voor de volledige verwachte projectuitgaven krediet worden aangevraagd.

Het totaal benodigde krediet bedraagt daarom € 1,5 mln.

De uiteindelijke kapitaallasten worden in de meerjarenbegroting meegenomen op basis van de 'netto' investering, na verrekening van de verwachte cofinanciering.

In de raming zijn de volgende werkzaamheden opgenomen:

	Bufferzone: raming 1,24 Miljoen
4	Bruggen
5	Nieuwe dam met duiker
200 m	Grondkering
17	Peilscheidingsdammen
20	te verwijderen dammen en peilscheidingen
7	Nieuwe duikers en inlaatduiker langs Bosweg
1200 m	Nieuwe watergang
250 m	Herstel tuimelkade Bosweg
1	Stuw
En verder:	Dempen dwarssloten, aanbrengen beschoeiingen, drainage en grondverbetering, verleggen van kavelpaden
	Kavelaanvaardingswerken: raming 0,26 M
2	Nieuwe bruggen
1	Brug versterken
1	Stuw
3	Dammen met duikers

Beheer

Het streven is om de bufferzone natuurvriendelijk te laten beheren. Hier zijn nog geen afspraken over gemaakt met potentiële beheerders. De functie van de bufferzone blijft agrarisch. De nieuwe watergang zal in principe door HDSR zelf worden beheerd. Op verzoek van de agrariërs is overdracht van dit beheer bespreekbaar.

Communicatie aspecten

Inpraak

Het projectplan is eind januari 2018 ter inzage gelegd. Op grond van de zienswijzen is de inspraaknotitie opgesteld, waarna vaststelling in het college van 5 juni 2018 heeft plaatsgevonden. Na vaststelling van het projectplan zijn in juni 2018 gesprekken opgestart met eigenaren om de wensen en mogelijkheden rond de inrichting van de bufferzone, in relatie tot hun eigendom en bedrijfsvoering, te bespreken. Dit betreft de grondeigenaren waarmee nog geen overeenstemming is

bereikt en de eigenaren die met hun woning grenzen aan de beoogde bufferzone. Het streven is om er in 2018 met deze eigenaren en bewoners op vrijwillige basis tot overeenstemming te komen. Verdere communicatie wordt in samenwerking met de projectleider herziening peilbesluit Zegveld opgepakt.

MVO-aspecten

De bufferzone was in de brede kavelruil van Verkavelen voor Groei een helder doel. Combineren met overige maatschappelijke doelen werkt en maakt het waterschap tot een serieuze partner in het verbeteren van de omgeving.

Het is de bedoeling om de bufferzone natuurvriendelijk te laten beheren, als daar een geschikte partij voor kan worden gevonden. **De functie van de bufferzone blijft agrarisch.**

Bij de realisatie van de bufferzone is er een meekoppel kans voor de realisatie van natuurvriendelijke oevers. De meerkosten voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers zijn gedekt in het programma Gezond water. Voor het beheer wordt deze oever toegevoegd aan het totaal areaal te beheren natuurvriendelijke oevers. Daarvoor is nog geen extra dekking geregeld.

Door het aanleggen van de bufferzone wordt een toename in wegzijging uit De Haeck voorkomen ten opzichte van de bestaande situatie als het peil in polder Achttienhoven wordt verlaagd. Hierdoor blijft de huidige chemische en ecologische waterkwaliteit van De Haeck en van de polder in stand. Dit sluit aan bij de beleidsdoelen van HDSR ten aanzien van gezond water.

Bijlagen

- DM1362715 Inspraakrapport Projectplan Hydrologische bufferzone polder Achttienhoven
- DM1362848 Projectplan Hydrologische bufferzone polder Achttienhoven
- DM827386 Vergaderstukken D&H vergadering 05-03-2013 punt 15 Keuze in Achttienhoven
- DM628641 Collegebesluit keuze Achttienhoven 5 maart 2013 (pagina 14)